

СЪВЕТ

ОТ СВЕТОВНАТА ПРАКТИКА

Като лекари, ние трябва да се утешаваме с това колко много не знаем, защото това ни позволява да споделяме надежда с нашите пациенти и понякога прави медицинските чудеса възможни

СЪЩЕСТВУВА ЛИ "МЕДИЦИНСКО ЧУДО"?

Д-р Харли Ротбарт, автор на „Чудесата, които сме видели“, споделя история, достойна за внимание

През мразовит декемврийски ден две братчета на 3 и 7-годишна възраст, играейки си около замръзнал басейн, преживяват нещо, което никога няма да забравят. По-малкият пада в басейна и докато 7-годишният му брат се опитва да го измъкне (и успява) самият той попада в капана на замръзналата вода и губи съзнание. Двете деца са откарани в болница, където по-малкият идва бързо в съзнание след реанимация, докато по-големият не реагира и остава в кома, разказва педиатърът и автор от Денвър. Членовете на семейството на децата неуморно се молят и стоят до леглото на детето си, но няколко седмици по-късно, поради липса на подобрение на състоянието на детето, родителите му започват да обмислят прекратяване на животоподдържането и донорство на органи. Същата вечер, докато Ротбарт минавал визитация, малкото момче хваща ръката му. Лекарят разказал на колегите си случилото се, но всички единодушно се съгласили, че това е нищо повече от неволен мускулен спазъм. Все пак проведените изследвания продължили да отчитат липса на мозъчна функция. Въпреки това по-късно същия ден пациентът проявява признаци на живот – започнал да стиска пръст в отговор на команда, по-късно отворил очи, усмихвал се. „Когато изписахме детето след повече от два месеца в кома, всички ние, аз и екипът ми, не спирахме да плачем от радост“, пише Ротбарт в книгата си от 2016 г.

„Пробуждането му беше на пръв поглед невъзможно – и тогава се случи“, каза Ротбарт пред Medscape. „Въпреки че сме на първа линия медици в болницата, това, което не разбираме, често надхвърля това, което разбираме. И дори когато мислим, че сме наясно, често се оказва, че грешим.“ За мнозина опитът на Ротбарт повдига въпроси относно съществуването на медицински чудеса. Въпреки че терминът може да има различни дефиниции, "медицинско чудо" обикновено се отнася до неочаквано възстановяване въпреки ужасната прогноза.

Вярват ли лекарите в медицински чудеса?**Отговорите са разнообразни.**

„Не се съмнявам, че невероятни резултати се случват там, където пациентите, от които се очаква да не оцелеят, го правят“, казва Ерик Бийм, доктор по медицина, лекар в Сан Диего. *„Това е една от причините да избирам думите си много внимателно в разговорите си с пациентите и техните семейства, и да помня, че нищо не е 0 или 100% сигурно. И все пак, аз лично не мисля, че можем да очакваме, че всеки случай, който видим, има потенциал да надмине шансовете или да бъде медицинско чудо“*, добавя той.

„През 2003 г. лекарите прогнозираха, че 40-годишният ни пациент Джоузеф Рик има само няколко месеца живот. Меланомът се беше разпространил в цялото му тяло, прогресирайки дори след няколко операции, лъчетерапия и комбинация от химиотерапевтични агенти“, припомни д-р Антони Рибас, онколог и директор на Програмата за имунология на туморите в Центъра за цялостен рак на Jonsson в Лос Анджелис.

„Меланомът на Рик беше метастазирал в червата му със следи по стомаха и пикочния мехур. Налице бяха метастази и в черния дроб, белите дробове и панкреаса. Съдбата му се обърна, когато го включихме в експериментално изпитване на медикамент през декември същата година. Проучването от фаза 1 беше за ново имуномодулиращо анти тяло, наречено анти-CTLA-4 анти тяло“, съобщава Рибас като водещ на проучването. *„През следващите няколко седмици и месеци всички метастази на Рик изчезнаха. До 2009 г. той вече беше в ремисия“*, споделя онкологът.

Случаят на Рик е споменат в литературата и новините като „медицинско чудо“ и „чудо срещу рак“. Но смята ли самият Рибас, че случаят е медицинско чудо?

„Отговорът на Джоузеф Рик към медикамента е такъв, какъвто е при около 10 до 15% от пациентите, получили анти-CTLA-4 терапия“, каза Рибас. *„Това не са чудеса. Тези пациенти реагират, защото имунната им система, която се опитва да атакува рака, беше заседнала на контролно-пропускателния пункт CTLA-4. Блокирането на тази контролна точка позволява на имунната им система да продължи да атакува и убива раковите клетки навсякъде в тялото.“* Научната основа на тази

терапия е работата на имунолога д-р Андерсън Джеймс Алисън, която е направена 5 години по-рано върху миши модели, при които при даването на анти-CTLA-4 анти тяло са се отхвърлили няколко имплантирани рака. Алисън получава Нобелова награда за физиология и медицина през 2018 г. за труда си.

Влияят ли „медицинските чудеса“ на лекарите?

Когато Ротбарт пише книгата си *„Чудеса, които сме виждали“*, която включва есета на лекари от цял свят, той е поразен от това колко от събитията са се случили преди десетилетия.

„Това е още едно доказателство за мощното въздействие на тези преживявания върху тези, които са им били свидетели“, казва той. *„В много случаи лекарите, описващи събития, случили се преди години, отбелязват, че тези ранни спомени им дават надежда, тъй като се сблъскват с нови, привидно безнадеждни случаи през следващите години на своята практика. Някои сътрудници написаха, че „чудотворното преживяване“ всъщност ги насочва към избора им на специалност и е повлияло на голяма част от професионалните им решения през цялата им кариера. Други черпят оптимизъм от тези чудотворни моменти, когато самите те се чувстват безнадеждни пред лицето на несгоди, трагедия и смърт“*.

Ротбарт вярва, че всички лекари се борят с намирането на баланс в това колко далеч да си позволят да стигнат с надеждата за чудо и кога да бъдат реалисти.

„Чудесата, независимо дали ни се случват, или чуваме за тях от колеги и книги, трябва да ни дадат смирение като лекари“, казва той. *„...Започнах да вярвам, че това, което не знаем или не разбираме за медицината, медицинските чудеса или живота като цяло, не е непременно причина за страх, а точно обратното – може да бъде обнадеждаващо. Медицината измина дълъг път след теорията на Хипократ за Четирите хумора и Четирите темперамента, но все още имаме много да научим за функционирането на човешкото тяло. Като лекари, ние трябва да се утешаваме с това колко много не знаем, защото това ни позволява да споделяме надежда с нашите пациенти и понякога прави медицинските чудеса възможни“*, заключава лекарят. ■